

D'ALEPH

TALLERS CLUB DE L'EMPRENEDOR

La fiscalitat de la nostra empresa

Lectura: Fiscalitat

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

Sant Joan Despí, 14 de desembre 2006

Impost sobre la renda (IRPF).

Descripció

Tipus de règims

Règim d'Estimació Directa

És la fórmula general de determinació de la base imposable de l'IRPF a partir de declaracions, documents presentats i dades consignades en llibres i registres, comprovats administrativament.

En el cas d'activitats empresarials o professionals, el rendiment net es calcula per diferència entre la totalitat dels ingressos - incloent l'autoconsum, les subvencions i altres transferències- i les despeses necessàries per a la seva obtenció; també s'hi inclouen els increments o disminucions de patrimoni derivats de qualsevol element patrimonial afecte a aquestes activitats o de la seva transmissió.

Règim d'Estimació Directa Simplificada

En la modalitat simplificada, el rendiment net es calcula per diferència entre la totalitat dels ingressos - incloent l'autoconsum, les subvencions i altres transferències- i les despeses necessàries per a la seva obtenció; també s'hi inclouen els increments o disminucions de patrimoni derivats de qualsevol element patrimonial afecte a aquestes activitats o de la seva transmissió. La diferència amb l'Estimació Directa Normal és que per a les amortitzacions s'aplicarà la taula simplificada que també s'aplica al règim de Mòduls i que les provisions no són deduïbles, sinó que s'aplica una reducció del 5% sobre el rendiment net en concepte de despeses de difícil justificació.

Actualment, els requisits per a la seva aplicació són, tant per a les activitats empresarials com professionals:

- 1 i) No determinar el rendiment net de les corresponents activitats pel règim d'Estimació Objectiva.
- 2 ii) L'import net de la xifra de negoci del conjunt d'aquestes activitats no pot superar els 600.000 € en l'any immediatament anterior al d'aplicació.
- 3 iii) No haver renunciat a aquesta modalitat.

En el primer any d'exercici de l'activitat el rendiment net es determinarà per aquesta modalitat, a menys que se'n renunciï. La renúncia s'ha d'efectuar en el mes de desembre anterior a l'inici de l'any natural per al qual hagi de tenir efecte i tindrà efecte per a tres anys.

La tributació per Estimació Directa Simplificada no es podrà realitzar si es porta a terme una altra activitat en la que es tributi per Estimació Directa Normal. Totes les activitats d'un empresari o professional han de tributar en el mateix règim.

Règim d'Estimació Objectiva per Mòduls

La finalitat d'aquest règim és la determinació dels rendiments nets de les petites i mitjanes empreses, així com dels professionals, societats civils, herències jacents i comunitats de béns (sempre que tots els partícips siguin persones físiques). L'estimació es fa en base a una sèrie d'indicadors predominantment objectius, representatius de les característiques econòmiques estructurals bàsiques de cada sector.

Aquest règim té caràcter opcional, encara que s'aplicarà a menys que se'n renunciï de forma expressa a través d'una declaració censal presentada en el mes de desembre de l'any anterior al que vol efectuar-se la tributació per un règim diferent. El règim que s'aplicarà en cas de

renúncia és el d'Estimació Directa Simplificada, i per un període mínim de tres anys, sempre que es compleixin els requisits d'aquella. La renúncia a l'E.O.M. implica també renunciar a l'aplicació del Règim Especial Simplificat de l'IVA i viceversa.

El règim d'E.O.M., no seran aplicables en cap cas a les activitats que superin els 450.000€ d'ingressos, no obstant existeixen algunes casos en que aquest límit és inferior que poden ser consultats a l'IMPEM o a la legislació relativa.

Resum anual IRPF

La liquidació anual de l'IRPF és obligatòria per a totes aquelles persones físiques que hagin obtingut rendes durant el període impositiu, per tant, hi són sotmesos en virtut de la seva activitat tant els empresaris individuals i professionals com, per exemple, els socis de les Societats Civils Particulars.

Pagament fraccionat

L'exercici d'activitats empresarials o professionals comporta l'obligació d'efectuar pagaments trimestrals a compte per a l'IRPF, a més del corresponent resum anual, en funció del règim tributari a què es trobi sotmès l'empresari o professional:

Retencions i ingressos a compte

Són rendes subjectes a retenció o ingrés a compte (segons els casos), entre d'altres, les següents:

- Rendiments del treball.
- Rendiments del capital mobiliari.
- Rendiments d'activitats professionals.

El concepte d'ingrés a compte s'utilitza quan les rendes són satisfetes en espècie. Les empreses han d'efectuar les retencions corresponents als seus treballadors.

Registres i llibres comptables

En el cas de tributar pels règims d'estimació directa, directa simplificada o objectiva per mòduls cal tenir en comptes que cal presentar una sèrie de registres i llibres comptables oficials determinats.

Organisme

Administració o Delegació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària del domicili fiscal de la societat o empresari individual o bé en qualsevol entitat col·laboradora autoritzada - bancs, caixes, etc.- (Per a les retencions i els ingressos a compte del resum anual, només es podrà efectuar a l'entitat col·laboradora en el cas que es presenti conjuntament amb la darrera liquidació trimestral de l'any anterior i aquesta resulti a ingressar i l'ingrés s'efectua en la mateixa entitat).

Terminis

Resum anual

- De l'1 de maig al 20 de juny: declaracions positives o declaracions negatives sense ingrés ni devolució.
- De l'1 de maig al 30 de juny: declaracions negatives amb dret a devolució.

les quantitats retingudes i els ingressos a compte efectuats que corresponguin a l'any natural immediatament anterior cal liquidar-los durant els primers 20 dies naturals del mes de gener de cada any.

Pagament fraccionat i retencions i ingressos a compte trimestrals

Entre el dia 1 i el 20 del mes següent a cada trimestre natural, és a dir, abril, juliol, octubre i gener (en aquest cas el termini és fins el dia 30).

Impost sobre societats

Descripció

Pagament fraccionat impost sobre societats

Estan obligats a efectuar el pagament fraccionat de l'Impost sobre Societats els subjectes passius de l'Impost sobre Societats per obligació personal de contribuir (entitats amb residència a territori espanyol) i els subjectes passius per obligació real de contribuir (entitats no residents però que obtenen rendes a Espanya) mitjançant establiment permanent.

La base per a calcular el pagament fraccionat es pot calcular per dues vies. L'opció entre una d'elles en cada període impositiu es farà anualment mitjançant declaració censal. Les possibilitats són:

- A. Prendre com a base la quota íntegra del darrer període impositiu.
- B. Prendre com a base la part de la base imposable dels tres, nou o onze primers mesos de cada any natural, en el percentatge de 4/7 del tipus de gravamen (20% en el cas general de tipus de gravamen del 35%). En aquest cas, de la quota resultant es deduiran les retencions i ingressos a compte practicats sobre els ingressos del subjecte passiu, així com els pagaments fraccionats corresponents al període impositiu.

Resum anual impost sobre societats

L'Impost sobre Societats és un impost de caràcter directe i naturalesa personal que grava la renda de les societats i resta d'entitats jurídiques no sotmeses a l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques.

A través d'aquest impost es grava la renda obtinguda per la societat, entenent-se com a tal els rendiments obtinguts, un cop deduïdes les despeses, de les activitats econòmiques desenvolupades per la societat i els possibles increments del seu patrimoni.

Les societats són obligades a efectuar anualment la declaració de l'impost i contribuir en funció de les rendes obtingudes durant l'exercici de la seva activitat.

Les societats amb personalitat jurídica són sotmeses a aquest impost, tributant per obligació personal quan siguin residents en territori espanyol, i per obligació real quan, sense ser residents, obtinguin rendiments o increments de patrimoni a Espanya o rebin rendiments satisfets per persones residents.

Es consideren residents en territori espanyol les entitats en les que es doni algun dels següents requisits:

- Que s'hagin constituït d'acord amb les lleis espanyoles.
- Que tinguin el seu domicili social en territori espanyol.

- Que tinguin la seva seu de direcció efectiva en territori espanyol.

El tipus impositiu general és del 35%.

Tant les Cooperatives en general com les empreses de dimensió reduïda (xifra de negocis en el període impositiu anterior inferior a 1.502.530,26 euros) gaudeixen de certs avantatges fiscals. En el primer cas fan referència al tipus impositiu a aplicar (que pot arribar a ser del 10% en determinats casos) mentre que en el segon cas es tracta de beneficis en el càlcul de la base (llibertat d'amortització, etc.).

Organisme

Administració o Delegació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària del domicili fiscal de la societat o bé en qualsevol entitat col·laboradora autoritzada (bancs, caixes, etc.).

Documents

Pagament fraccionat impost sobre societats

- Règim general. Model 202.
- Règim consolidat. Model 222.

Resum anual impost sobre societats

Cal adjuntar al model oficial les còpies corresponents als pagaments fraccionats efectuats durant el període impositiu, així com els originals dels justificants de retencions i ingressos a compte suportats, en cas d'haver de rebre devolució.

- Règim general. Model 200.
- Règim simplifica. Model 201.
- Règim consolidat. Model 220.

Terminis

Pagament fraccionat impost sobre societats

L'opció per una de les dues modalitats de càlcul s'ha de fer durant el mes de febrer de l'any natural en que hagi de tenir efectes. L'ingrés del pagament fraccionat s'ha de realitzar en els vint primers dies naturals dels mesos d'abril, octubre i desembre.

Resum anual impost sobre societats

La declaració-liquidació es presentarà dins el termini dels 25 dies naturals següents a la data en que legalment sigui aprovat el balanç definitiu de l'exercici (que ha de ser aprovat dins els 6 primers mesos de l'any). Per tant, el termini de presentació acabarà, normalment, el dia 31 de juliol.

Observacions

Pagament fraccionat impost sobre societats

Cost

Impresos: 0,27 € (45 pts.) Model 202 i 222.

Resum anual impost sobre societats

Cost

Impresos: 2,40 € (400 pts.) Model 201; 4,81 € (800 pts.) Model 200.

Exempcions

Existeixen dos tipus d'exempcions a l'impost sobre societats:

- L'exempció total només és aplicable a determinats ens del sector públic. Aquests organismes estan rellevats de l'obligació de presentar la declaració-liquidació de l'impost sobre societats, compliment dels requisits comptables i registrals i de donar-se d'alta a l'índex d'entitats. S'estableix la no procedència de retenció respecte de les rendes obtingudes per les entitats exemptes.

- L'exempció parcial s'aplica a entitats sense ànim de lucre i s'estén a totes les rendes que procedeixen d'activitats que constitueixen el seu objecte social o finalitat específica i alteracions de patrimoni, ja sigui a títol oneros o lucratiu, si els beneficis es destinen a l'objecte social. Aquestes entitats estan obligades a presentar declaració de l'impost per les rendes no exemptes obtingudes a l'exercici, excepte en el cas que aquestes rendes estiguin subjectes a l'obligació de retenir i siguin les úniques que s'obtenen. Això s'explica pel fet que aquestes entitats tributen al tipus de gravamen del 25% que coincideix amb la retenció vigent aplicable. Igualment s'han de donar d'alta a l'índex d'entitats i portar la comptabilitat conforme al Codi de Comerç o a d'altres normes específiques.

Impost sobre el valor afegit (IVA)

Descripció

L'Impost sobre el Valor Afegit és un tribut de naturalesa indirecta que recau sobre el consum i grava els lliuraments de béns i la prestació de serveis realitzades per empresaris i professionals, a més de les adquisicions intracomunitàries i les importacions de béns.

A efectes d'IVA, es consideren empresaris o professionals, i per tant subjectes a l'impost, entre d'altres:

- Els qui realitzin activitats empresarials o professionals, excepte que s'efectuïn exclusivament lliurament de béns o prestacions de serveis a títol gratuït, no essent realitzades per societat mercantil.
- Les societats mercantils, en tot cas.
- Els qui realitzin un o diversos lliuraments de béns o prestacions de serveis que suposin l'explotació d'un bé - corporal o incorporal- per a obtenir ingressos continuats en el temps.
- Els arrendadors de béns, excepte en el cas de determinats immobles;

Degut a la gran diversitat d'activitats en les quals és d'aplicació aquest impost, a més del règim Normal hi ha 5 règims especials, que s'apliquen voluntàriament excepte el referent a agències de viatges i el de Recàrrec d'Equivalència (per als comerços):

1. Règim Simplificat. Aplicable, a menys que s'hi renunciï, a aquelles persones físiques o entitats en règim d'atribució de rendes en l'IRPF (on tots els socis són persones físiques), amb un volum d'operacions durant l'any immediatament anterior no

superior a 300.506,05 euros per al conjunt d'activitats no subjectes al mètode d'Estimació Objectiva per Mòduls de l'IRPF i que realitzin habitualment qualsevol de les activitats econòmiques descrites a l'article 37 del Reglament de l'IVA. En el primer any d'activitat no hi haurà aquest límit.

2. Règim Especial de l'agricultura, ramaderia i pesca.
3. Règim Especial dels béns usats, objectes d'art, antiguitats i objectes de col·lecció.
4. Règim Especial de les agències de viatge.
5. Règims Especials dins el comerç minorista: de determinació proporcional de bases imposables i del Recàrrec d'Equivalència. Aquest darrer és aplicable als comerciants excepte, en general, als dedicats a mitjans de transport o béns considerats sumptuaris (joies, pells, antiguitats, etc.). Els acollits a aquest règim no estaran obligats a ingressar en el Tresor els deutes tributaris corresponents a l'IVA sinó que seran els proveïdors els qui els repercutiran l'anomenat recàrrec d'equivalència en la factura i ho ingressaran a Hisenda.

A més hi ha tota una sèrie de casos en els quals les obligacions respecte Hisenda varien, en funció de si s'efectuen operacions amb la UE (adquisicions i lliuraments intracomunitaris de béns) o amb l'exterior (exportacions i importacions).

En el cas de portar a terme diferents activitats, cadascuna d'elles es pot acollir al règim d'IVA més adient, havent de complir en cada cas els requisits i obligacions especificats en la normativa.

Per als règims més comuns (Normal i Simplificat), cal fer declaracions trimestrals a més d'un resum anual al final de l'exercici. En l'altre règim habitual (Recàrrec d'Equivalència) no es presenten, en general, declaracions.

Exempcions:

La Llei d'IVA 37/1992 y el Reial Decret 1624/1992 regula l'exempció d'algunes activitats que a continuació esmentem:

Les prestacions de serveis i els lliuraments de béns accessoris a les mateixes efectuades directament als seus membres per organismes o entitats legalment reconegudes que no tinguin finalitat lucrativa, i que els seus objectius siguin exclusivament de naturalesa política, sindical, religiosa, patriòtica, filantròpica o cívica, realitzades per a la conservació de les seves finalitats específiques, sempre que no rebin dels beneficiaris de aquestes operacions contraprestació alguna diferent de les cotitzacions fixades en els seus estatuts.

Aquest tipus d'activitats exemptes sí necessiten un reconeixement exprés d'Hisenda per l'òrgan competent de l'Administració tributària.

Per sol·licitar l'exempció de l'IVA caldrà aportar la següent documentació:

- Escriptura de constitució de l'entitat o organisme corresponent, en la que, degudament especificats, es mencionarà, entre altres requisits, l'objecte social de l'organisme, que no tindrà, en cap cas, finalitat lucrativa, sent el mateix de naturalesa sindical, religiosa, patriòtica, filantròpica o cívica.

- Estatuts o Reglaments de l'organisme o entitat corresponent.
- Certificat d'inscripció de l'entitat en el Registre Públic corresponent.

Organisme

Declaració trimestral IVA

Administració o Delegació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària del domicili fiscal de l'empresari individual o la societat, o bé en qualsevol entitat col·laboradora autoritzada (bancs, caixes, etc.).

Resum anual IVA

Administració o Delegació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària del domicili fiscal de l'empresari individual o la societat, o bé en qualsevol entitat col·laboradora autoritzada (bancs, caixes, etc.) quan el resultat sigui "a ingressar" o "a retornar".

Terminis

Declaració trimestral IVA

Entre el dia 1 i el 20 del mes següent a cada trimestre natural, és a dir, abril, juliol, octubre, i, en el cas de gener, fins el dia 30.

Resum anual IVA

Entre el dia 1 i el dia 30 del mes de gener posterior a l'exercici al qual es refereix la declaració, juntament amb la darrera declaració trimestral del mateix.

Impost sobre activitats econòmiques (IAE)

Descripció

L'Impost sobre Activitats Econòmiques grava des de l'1 de gener del 1992 l'exercici en territori nacional d'activitats empresarials, professionals o artístiques, tant si es porten a terme en un local com si no.

Es considera, a efectes de l'impost, que aquestes activitats es produeixen quan es dona una ordenació per compte propi de mitjans de producció i de recursos humans (o un d'ambdós) amb la finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns i/o serveis.

La normativa de l'impost atorga un epígraf numèric a tot un seguit d'activitats que es poden considerar com a empresarials, professionals o artístiques, sense perjudici que en puguin existir d'altres, que s'integrarien en un epígraf general d'altres activitats no classificades". Això és així ja que, a més del caràcter recaptador de l'impost, té una finalitat censal, en tant que substitueix l'anterior Llicència Fiscal existent amb aquest fi.

Per a determinar les quotes de les tarifes s'utilitzen diferents mòduls indicaris de l'activitat (potència instal·lada, nombre d'obrers, població de dret, aforament de locals d'espectacles i superfície dels locals). Les variacions en més d'un 20% dels elements tributaris donaran lloc a l'alteració de la quota.

Una activitat pot tenir assignada en les tarifes més d'una classe de quota, podent-se optar per qualsevol d'elles:

Quota municipal

És la quota mínima, i faculta per a l'exercici d'una activitat en un local d'una determinada localitat; cal, doncs, fer efectiva una quota municipal per cada activitat i/o local que es tingui. Els professionals i els artistes no hauran de pagar cap altra quota per les actuacions que realitzin fora del municipi on es trobi el seu local o on habitualment realitzin les activitats. Sobre aquesta quota s'aplica un recàrrec Provincial, un Coeficient específic de cada municipi i, en alguns municipis, un Índex de Situació segons on radiqui el local.

Quota provincial

Faculta, sense la necessitat de fer efectiva la quota municipal, a exercir les activitats en tot l'àmbit provincial.

Quota nacional

Faculta, sense la necessitat de fer efectiva la quota municipal o provincial, a exercir les activitats en tot l'àmbit nacional.

Organisme

Quota nacional

Administració o Delegació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària del domicili fiscal de l'activitat. L'ingrés s'ha d'efectuar a través de l'entitat de dipòsit que presta el servei de caixa en l'Administració o Delegació corresponent.

Quota provincial

Oficines de l'Organisme Autònom Local de Gestió Tributària (OALGT) de la Diputació de Barcelona.

Quota municipal

Oficines de l'OALGT per a tots els municipis de la província excepte Barcelona, L'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Manresa, Sabadell, Santa Coloma de Gramenet i Terrassa, en els quals és gestionat pel propi Ajuntament.

Terminis

L'alta s'ha de sol·licitar com a mínim 10 dies hàbils abans de l'inici de l'activitat.

Observacions

Durada

El pagament en el moment de l'alta és vàlid durant la resta d'any natural. En els anys posteriors és la pròpia Administració la que reclama el pagament de l'impost, no havent d'efectuar cap nova declaració fins que no es doni canvi o baixa en l'activitat.

Notes

El pagament de les quotes corresponents a les activitats "comerç al por menor" i "prestació de serveis" faculta també a la importació de les matèries o productes objecte de l'activitat i a disposar de magatzems o dipòsits tancats al públic.

Bonificacions

Seguint els paràmetres emprats per l'Organisme Autònom de Gestió Tributària de Barcelona, totes les cooperatives gaudeixen, pel sol fet de ser-ho, d'una bonificació del 95%, sense distinció de protegides, segon grau... La bonificació és del 95 % de la quota i té caràcter indefinit.

Ho poden demanar totes les societats els CIF de les quals s'encapçali per la lletra "F" (Cooperatives). Així com les federacions de cooperatives (que en la seva denominació

ja diuen que son "federacions de cooperatives". Normalment el CIF comença per "G"). La Inspecció de l'Institut Municipal d'Hisenda comprovarà si compleixen tots els requisits per a estar classificades com a tals.

Per poder gaudir d'aquesta bonificació s'ha de presentar a l'Institut Municipal d'Hisenda la documentació següent:

- Escriptura de constitució de la Cooperativa amb inscripció registral.
- Imprès de declaració d'alta.
- No cal presentar imprès de sol·licitud de bonificació, donat que la bonificació s'aplica per dret i no amb caràcter pregat.

També es pot tramitar per Internet.

Exempcions

Estan exemptes les següents entitats:

1. Les associacions i fundacions de disminuïts físics, psíquics i sensorials sense ànim de lucre, per a les activitats de tipus pedagògic, científic, assistencial i d'ocupació que per a l'ensenyament, l'educació, rehabilitació i tutela de minusvàlids realitzin.
2. Les fundacions i associacions d'utilitat pública, sempre que compleixin els requisits de la Llei 30/1994 de 24 de novembre, de fundacions i d'incentius fiscals a la participació privada en activitats d'interès general.

Aquests beneficis tindran caràcter pregat i es concediran, quan s'escaigui, prèvia sol·licitud de l'interessat.

Cal emplenar els impresos de sol·licitud d'exempció i presentar-los juntament amb l'alta de l'impost.